

Elfeledett nyelv/Tavaszköszöntő

Molnár Veronika Inez

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Savaria Egyetemi Központ

képi ábrázolás, vizuális művész, 2. évfolyam

Konzulens: Dr. Hübler János adjunktus

A performance videóm inspirációja a tanulmányaim megkezdése óta bővülő érdeklődésem volt a kortárs tánc, performance-ok, illetve az emberi test mint kifejezési eszköz iránt.

Egyetem mellett pilates edzőként dolgozok, így a testtudat, testi-lelki kapcsolat témája egy hozzám közel álló dolog. Ez a „kitérő”, amikor elvégeztem a képzéseket egyetemi tanulmányok megkezdése előtt csak hozzájárult a művészetemhez és az identitásom kialakulásához. Olyan kérdések merülnek fel bennem, melyek ötvözik ezt a két külön világot.

A performance ötletem elsősorban egymástól való eltávolodásunkat érinti. Hogyan viszonyulunk egymáshoz a modern világban és a testi kapcsolat hiányát. Munkám során azt tapasztalom az embereknek szükségük van az érintésre és ennek nem feltétlen kell intim jelentést adni. Ez egy olyan alap szükséglet, mely kell mindenkinek az egészséges lét fenntartásához. Mégis egyre távolodunk egymástól és sokaknak egy egyszerű platonikus érintés félreérthetővé válhat, mert meglátásaim szerint egyre távolságtartóbbak vagyunk. Szerintem ennek épp az az oka, hogy kezd átértelmeződni mit tartunk intimitásnak. Ez viszont hosszútávon káros, mivel ahogy feljebb is említettem szerintem szükségünk van fizikai kapcsolatokra és ehhez nem feltétlenül szükséges intimitás. A szimpla platonikus közvetlenség hiányát érzem, melynek oka még nem fogalmazódott meg bennem és további kutatásokat igényel a jövőben. Ez a munka a kérdésekkel játszik.

Ebből a gondolatmenetből kiindulva jönnek a másodlagos jelentések. Egyik ezek közül a gyermeki ártatlanság, felszabadultság. Úgy érzem, ahogy felnövünk a nyitottságunk egyre csökken. Ehhez viszonyul a mozgástartományunk csökkenése is. Mikor volt utoljára, amikor engedtünk az ingernek és nekiálltunk bukfencezni, ugrálni, mászni stb. szimplán mert kedvünk támadt hozzá? Felnőttként edzőterembe, sportolni járunk, hogy fizikai jólétünket fenntartsuk, viszont mindezt munkaként, kötelességként tesszük sokszor. Arról nem is beszélve, hogy a nap többi órájában sokan monoton munkát végzünk. A gyermeki nyitottság egy felszabadultabb, közvetlenebb, nyitottabb látásmóddal jár, ami az ilyesmi fizikai kapcsolatoknak nem ad másodlagos jelentést.

Az elfeledett nyelv innen következik. Amióta elkezdtem az első évemben nyitni a kortárs tánc felé felmerült bennem a kérdés, hogy talán van egy nyelv melyet mára teljesen elfelejtettünk. Miért érzékeljük ilyen nehezen a testünk jelzéseit? Miért hanyagoljuk el olyan sokan? A testünk és a lelkünk kapcsolatban vannak egymással és mindkettő kihat a másikra.

Ebből érkezik a következő gondolat, mely a földelés szóval rezonál legjobban.

Minden, amit eddig felsoroltam egy visszakapcsolásra vezet, amely segít felismerni az elfeledett igényeinket, amelyeket a modern életvitel gyakran feledésbe merít. Éppen ez az az életmód melyet vendégeimen, ismerőseimen, magamon is tapasztalok, hogy sérelmeket okoz és felborítja a testi-lelki kapcsolatunkat. Ezzel arra utalok, hogy ezek a felsorolt hiányok lelki stresszt okoznak számunkra, amelyre sokan nem gondolnák, hogy a testünk ignorálása az okozója. Itt kerül elő a földelés kifejezés melyet gyakran használnak pszichológiában, illetve aki szokott mozogni, meditálni valószínű már tapasztalta is. A földelés lényege, hogy szálljunk le a talajra, ne vesszünk el a gondolatainkban. Fókuszáljunk a körülöttünk lévő világra, testünkre, légzésünkre és térjünk vissza a jelenbe. Úgymond kerüljünk vissza a testünkbe.

Ebből a gondolatmenetből kiindulva szerettem volna egy rekonnekciót szimbolizáló fotósorozatot készíteni.

Egy szaktársamat, Jekkel Jázmint kértem fel szereplőnek. Döntésem mögött az állt, hogy szerettem volna olyasvalakivel készíteni a fotókat, aki hozzám hasonlóan néz ki. Ezzel a cél az volt, hogy az azonos külső egy olyan lélekállapotot szimbolizáljon, ami mélyen legbelül mindegyikünkben azonos. Mindenkiben ugyanúgy megvan az igény arra, hogy kapcsolatokat alakítsunk ki másokkal, körülöttünk lévő világgal. Mindezt szavak nélkül, egy elfeledett nyelven tesszük.

A helyszín Szombathely melletti Herény, amerre gyakran járok, így a fotósorozat beállításai mellett ez is el volt tervezve.

Miután nekiálltunk a fotókészítésnek inspirálódtam, hogy videó formátumban is készítenem kéne valamit. Így fotók helyett statikus videófelvevételek készültek, melyben enyhe bemozdulások, helyezkedések láthatók.

A fotók (most már videók) koncepciója az egymáshoz való viszonyulás, kapcsolat volt, ami megmaradt csak sokkal emberibb lett a videóformátum miatt.

Ahogy készültek a fotók jöttek elő az újabb és újabb ötletek, amik egyre inkább mozgó képekké váltak. Érdekes módon a videó készítése úgymond átszellemült állapotba hozott minket. Jázminnak is elmondtam a fotók mögötti tartalmat, illetve videó felvétel közbeni ötleteléseim segítettek visszatérni egy ösztönös állapotba, mely miatt nem kellett görcsösen előállni ideákkal és minden flowban jött egymás után.

Azóta sem tudtam teljesen feldolgozni milyen jó érzés volt pár óra után látni Jázmint, ahogy teljesen elragadta a koncepció és a videózás hatására boldogan ugrált a mezőn és kérés nélkül hempergett, buk fencezett a fűben. Amikor annyira kértem, hogy sétáljon a fűben fel-alá látszott, hogy csak a lépteire fókuszál, teljesen jelen van.

A ruhák színe piros mindkettőnkénél fent említett okokból, hogy hasonlítsunk. Zöld és vörös összehatásának intenzitása a tavasz színes étellel teltségét, újjászületést szimbolizálja. Ezen kívül egy enyhe folk jelleget is ad a videónak.

A folk hatást szerettem volna fokozni a hanggal. Eleinte csak szél, madárcsicsergés hangot szerettem volna alá, vagy teljesen némán hagytam volna, de lett egy elképzelésem a videó szerkesztése alatt, ugyanis arra jutottam nagyon jól rezonálna a videó esztétikájával, illetve üzenetével.

A zene, amit választottam egy észt zenész, Reet Hendrikson Haanja miis című zeneszáma, amely a videóval egyező hangulatot sugároz. Ezen az albumon 60-as évekbeli folk/psych-folk dalok hallhatók, melyek gitár és az énekesnő hangjából formálnak egyszerű, de mégis elbűvölő melódiákat, amelyek tökéletesen rezonálnak a koncepciómmal. A szimpla cselekvések, melyek lavinaként indíthatnak el belőlünk mély érzéseket, gyógyulást, akárcsak ezek a gyökerekig leegyszerűsített zeneszámok, amik megszokott, nosztalgikus dallamokkal, egy gitár és ének ötvözetében minimalista módon hatnak a lelkünkre.

Úgy gondolom, hogy ez a rövid videó folyamatában nyerte el az értékét. Örülök, hogy a bennem felmerülő kérdések segítettek az elkészítésben. Az egészben van egy szabadság, ami megengedte, hogy megfigyeljem a gondolatimat gyakorlatban a témával kapcsolatban. Általában minden munkámat előre eltervezem teljesen, itt viszont egy olyan flow alakult ki, amire nagyon büszke vagyok. A statikus felvételek kifinomult, átgondolt, esztétikus képeinek keveredése a spontán, átszellemült felvételekkel úgy gondolom tökéletesen ötvözi a koncepcióval kapcsolatos érzéseimet.

Hatalmas sikerélményként éltem meg azt is, amit korábban említettem, hogy az ötletem hatással volt másra. Úgy gondolom jó helyen keresgélek, ha ezt el tudom mondani. Nagyon hálás vagyok azért, hogy edzőként az észrevételeimet megfigyelhetem és tesztelhetem, illetve hogy vannak személyek, akik szívesen részt vesznek és szerepelnek a videóimban, nyitottak az ötleteimre.

Kezdem érzékelni a művészetem és identitásom kialakulását, ahogy már említettem. Ezzel kapcsolatban azt is kezdem megtanulni magamról, hogy nem a válaszokat keresem, hanem a kérdésekkel játszok és kísérletekkel, hasonló koncepciókkal szeretném azokat tesztelni. Ha válaszokra akadok az egy mellékes siker számomra, ugyanis a kíváncsiság, kísérletezés számomra a fő hajtóerő. Kérdések keresése, gondolatfolyamok elindítása a célom.

A munkával kapcsolatban esetlegesen létrejövő válaszok megfogalmazódását szeretném a megfigyelőkre hagyni, ugyanis úgy érzem az nem az én feladatom.

https://www.youtube.com/watch?v=hcuo8rC7_Ks